

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-ब

वर्ष ४, अंक १०२]

सोमवार, ऑगस्ट ६, २०१८/श्रावण १५, शके १९४०

[पृष्ठ १२, किंमत : रुपये ९.००

असाधारण क्रमांक २९१

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमान्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग

मंत्रालय (विस्तार), हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ६ ऑगस्ट २०१८

अधिसूचना

महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६०.

क्रमांक सीएसए २०१५/ प्र. क्र. ७२/१३-स.— महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० (१९६१ चा महा. २४) याच्या कलम १६५ च्या उपकलम (१) व (२) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या आणि त्याबाबतीत त्यास समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र सहकारी संस्था (समितीची निवडणूक) नियम, २०१४ मधील खालील विविध नियम अधिक्रमण करून **महाराष्ट्र शासन राजपत्र**, असाधारण चार-ब, दिनांक २० जानेवारी, २०१८ यामध्ये प्रसिद्ध केलेली शासकीय अधिसूचना, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग क्रमांक सीएसए २०१५/ प्र. क्र. ७२/१३-स, दिनांक २० जानेवारी, २०१८ यानुसार हरकती व सूचनांचा विचार करून, महाराष्ट्र शासन, याद्वारे सहकारी संस्थांच्या निवडणुका घेण्यासाठीच्या बाबींचे नियमन करण्यासाठी खालील नियमात सुधारणा करीत आहे :—

नियमांचा मसुदा

१. या नियमांना महाराष्ट्र सहकारी संस्था (समिती निवडणूक) (प्रथम सुधारणा) नियम, २०१७ असे म्हणावे.

२. महाराष्ट्र सहकारी संस्था (समिती निवडणूक) नियम, २०१४ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “मुख्य नियम” असा करण्यात आला आहे.) चे नियम २ चे खंड (१५) मधील “अनुसूचित जाती किंवा अनुसूचित जमाती, महिला, विमुक्त जमाती (विमुक्त जाती) किंवा भटक्या जमाती किंवा विशेष मागास प्रवर्ग, इतर मागास प्रवर्ग”, ह्या शब्दांसाठी “कलम ७३ ब आणि ७३ क मध्ये नमूद प्रवर्गांतील सदस्यांसाठी” हे शब्द ठेवण्यात यावेत.

३. मुख्य नियमाच्या नियम ३ च्या खंड (ii) ला खाली नमूद परंतुक समाविष्ट करण्यात यावे, जसे :—

परंतु आणखी असे की, राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरणास सर्वसामान्य किंवा विशिष्ट आदेशाद्वारे जिल्हा उप निबंधकापेक्षा कमी दर्जाचा नसलेल्या, राज्य शासनाच्या कोणत्याही अधिकारी किंवा कर्मचाऱ्यास, ह्या खंडाखालील अधिकारांचा वापर करून निदेश देता येतील.

४. मुख्य नियमांच्या नियम ४ मध्ये,—

(अ) खंड (दोन) मधील “ ब ” वर्ग प्रकारात मोडणाऱ्या संस्था,—

(i) (३) आणि (४) ह्या नोंदींच्या ठिकाणी, खाली नमूद नोंदी ठेवण्यात याव्या, जसे की :—

“ (३) सर्व प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था आणि आदिवासी कृषि सहकारी पतसंस्था ”;

“ (४) सर्व सहकारी पतसंस्था ज्यांचे कार्यक्षेत्र एका जिल्ह्यापेक्षा जास्त आहे ”;

(ii) (१०) व्या नोंदीच्या ठिकाणी खाली नमूद नोंद समाविष्ट करण्यात यावी, जसे की :—

“ (१०) सर्व सहकारी रुग्णालये आणि सहकारी शैक्षणिक संस्था ”;

(ब) खंड (तीन) मधील “ क ” वर्ग प्रकारात मोडणाऱ्या संस्था,—

(i) नोंद (१) वगळण्यात यावी ;

(ii) नोंद (२) च्या ठिकाणी खालील नोंद समाविष्ट करण्यात यावी, जसे की :—

“ (२) सर्व सहकारी पतसंस्था ज्यांचे कार्यक्षेत्र एका जिल्ह्यापुरते आहे ”;

(iii) नोंदी (६) आणि (७) च्या ठिकाणी खाली नमूद नोंदी समाविष्ट करण्यात याव्या, जसे :—

“ (६) सर्व प्राथमिक सहकारी दुग्ध संस्था, ज्यांचे दैनिक सरासरी दुग्ध संकलन लगतच्या आर्थिक वर्षात १०० लिटर किंवा १०० लिटरपेक्षा जास्त आहे ”;

“ (७) सर्व विभागीय आणि जिल्हा सहकारी मंडळे ”;

(iv) नोंद (८) वगळण्यात यावी ;

(v) नोंद (१०) वगळण्यात यावी ;

(vi) नोंद (१३) वगळण्यात यावी ;

(क) खंड (चार) मधील “ ड ” वर्ग प्रकारात मोडणाऱ्या संस्था, नोंद (३) नंतर असलेल्या परंतुकापूर्वी खाली नमूद नोंदींचा समावेश करण्यात यावा, जसे :—

“ (४) सर्व अनुदान अप्राप्त सहकारी औद्योगिक संस्था ;

(५) सर्व अनुदान अप्राप्त सहकारी प्रक्रिया संस्था ” साखर कारखाने वगळून ;

(६) सर्व प्रकारच्या प्राथमिक विणकर (हातमाग आणि यंत्रमाग) सहकारी संस्था ;

(७) सर्व प्राथमिक दुग्ध संस्था ज्यांचे मागील आर्थिक वर्षात दैनिक सरासरी दूध संकलन १०० लिटरपेक्षा कमी आहे ;

(८) सर्व प्राथमिक कुक्कुट, मत्स्य, सुकरालय आणि पशुधन सहकारी संस्था ;

(९) स्वयं व्यवसाय सहकारी संस्था, बेरोजगार तरूणांच्या सहकारी संस्था आणि ज्या संस्थांची नोंद सर्वसामान्य संस्था ह्या वर्गीकरणात झालेली आहे ”.

५. मुख्य नियमांच्या नियम ५ चे उपनियम (१) मधील शब्द “ तपशिलांसह ” खालील शब्दांचा समावेश करण्यात यावा, जसे :—

“ जिल्हा सहकारी निवडणूक अधिकारी आणि तालुका सहकारी निवडणूक अधिकारी, हे सुद्धा अशी नोंदवही त्यांचे अधिकारीतेतील कार्यालयात ठेवतील.”

६. मुख्य नियमांच्या नियम ६ चे उपनियम (१),—

(अ) “ सभासदाने त्याचे नाव नोंदवल्याच्या दिनांकापासून ” ह्या शब्दानंतर, “ विद्यमान समितीचा कार्यकाल संपण्याच्या दिनांकापर्यंत ”, हे शब्द समाविष्ट करण्यात यावेत ;

(ब) खालील स्पष्टीकरणाचा समावेश करण्यात यावा, जसे :—

“स्पष्टीकरण.— ह्या उपनियमासाठी “विद्यमान समितीचा कालावधी संपण्याचा दिनांक ” म्हणजे “विद्यमान समिती ज्या दिनांकास, निवडणुकीच्या दिनांकापासून पाच वर्षांचा कालावधी पूर्ण करते असा दिनांक.”

७. मुख्य नियमांच्या नियम ९ चे उपनियम (१),—

(अ) “लगत किंवा पूर्वी ” ह्या शब्दांसाठी “पर्यंत ” हे शब्द ठेवण्यात यावेत ;

(ब) “ त्यांचे नाव नोंदविल्याच्या दिनांकापासून ” ह्या शब्दानंतर “विद्यमान व्यवस्थापन समितीच्या कार्यकाल समाप्तीच्या दिनांकास ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात यावेत ;

(क) खालील स्पष्टीकरणाचा समावेश करण्यात यावा, जसे :—

“स्पष्टीकरण.— ह्या उपनियमांच्या प्रयोजनासाठी, “विद्यमान व्यवस्थापन समितीचा कार्यकाल समाप्तीचा दिनांक ” म्हणजे “विद्यमान व्यवस्थापन समिती निवडणुकीच्या दिनांकापासून ज्या दिनांकास पाच वर्षांचा कालावधी पूर्ण करते असा दिनांक ”.

८. मुख्य नियमांच्या नियम १० चे उपनियम (३),—

(अ) “संस्थेच्या उपविधीमध्ये उपबंधित केल्याप्रमाणे ” हे शब्द वगळण्यात यावेत.

(ब) “प्रतिनिधीच्या नावाशिवाय ” हे शब्द वगळण्यात यावेत.

(क) “त्या, ज्या मतदारसंघात कोणताही असल्यास ” हे शब्द वगळण्यात यावेत.

(ड) “ज्यांचे ते असतील ” ह्या शब्दांऐवजी “आणि प्रतिनिधींची नावे, कोणतीही असल्यास ” हे शब्द, त्या ठिकाणी ठेवण्यात यावेत.

९. मुख्य नियमांच्या नियम १८ चे उपनियम (१),—

(अ) “अंतिम मतदार यादी प्रसिद्ध झाल्याच्या दिनांकापासून दहा दिवसांचे आत ” हे शब्द वगळण्यात यावेत.

(ब) अनुक्रमांक (१) येथील नोंदीत “कार्यक्रम जाहीर करण्याच्या ” ह्या शब्दानंतर “निवडणूक कार्यक्रम जाहीर करण्याचा दिनांक हा अंतिम मतदार यादी प्रसिद्ध झाल्यानंतर दोन्ही दिवस धरून दहा दिवस ते वीस दिवसामधील असावा ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात यावेत ;

(क) अनुक्रमांक (ii) येथील नोंदीत “पाच दिवस ” या अंकाऐवजी “पाच कामाचे दिवस ” हे शब्द ठेवण्यात यावेत.

१०. मुख्य नियमांच्या नियम २०, उपनियम (३),—

(अ) पहिल्या परंतुका नंतर खाली नमूद “परंतुकाचा ” समावेश करण्यात यावा जसे :—

“परंतु आणखी असे की, ज्या संस्थेच्या मतदारसंघात अंतिम मतदार यादीमध्ये केवळ पाच पात्र सदस्य उपलब्ध आहेत, अशा संस्थेतील इतर मतदारसंघातील कोणतीही व्यक्ती जिचे नाव अंतिम मतदार यादीत समाविष्ट आहे, सूचक किंवा अनुमोदक असू शकेल ”;

(ब) सध्याच्या दुसऱ्या परंतुकामध्ये “परंतु आणखी असे की,” ह्या शब्दांच्या ठिकाणी “उपबंधित केलेला असा देखील ” हे शब्द ठेवण्यात यावेत.

११. मुख्य नियमांच्या नियम २१ मध्ये,—

(अ) उपनियम (३) च्या परंतुकामध्ये,—

(i) “शपथपत्र ” ह्या शब्दाऐवजी “प्रतिज्ञापन ” हे शब्द ठेवण्यात यावेत.

(ii) “आणि जातीच्या दाखल्याच्या साक्षांकित प्रती ” हे शब्द वगळण्यात यावेत.

(ब) उपनियम (४) मध्ये “कलम ७३ ब अन्वये ” ह्या शब्द व अंकांनंतर “जातीच्या दाखल्याच्या साक्षांकित प्रती ” ह्या शब्दांचा समावेश करावा.

१२. मुख्य नियमाच्या नियम २३ च्या उपनियम (१) मधील तक्त्यात (४) च्या नोंदीनंतर खालीलप्रमाणे नोंदींचा समावेश करण्यात यावा, जसे :—

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
५	ज्या संस्थेचे कार्यक्षेत्र एका गावाच्या क्षेत्रापेक्षा किंवा विभागापेक्षा जास्त आहे परंतु संपूर्ण तालुक्यापेक्षा कमी आहे.	रु. ७५०	रु. २५०	रु. ७५

१३. मुख्य नियमाच्या नियम ५८ च्या उपनियम (४) “रबरी ठसा ” ह्या शब्दानंतर “ मतपत्रिकेच्या मागील बाजूस ” ह्या शब्दांचा समावेश करण्यात यावा.

१४. मुख्य नियमांच्या नियम ६५ मध्ये,—

(i) उपनियम (१) मधील “ निकाल घोषित झाल्याच्या दिनांकापासून ३० दिवसाचे कालावधीच्या आत ” हे शब्द वगळण्यात यावेत.

(ii) उपनियम (४) नंतर खालीलप्रमाणे “ परंतुक ” समाविष्ट करण्यात यावे :

“ परंतु असे की, ह्या उपनियमांच्या तरतुदी “ ड ” वर्ग सहकारी संस्थांना लागू होणार नाहीत ”.

१५. मुख्य नियमाच्या नियम ६६, खंड (ब),—

(i) “ जिल्हा सहकारी निवडणूक अधिकारी ” ह्या शब्दानंतर “ तालुका सहकारी निवडणूक अधिकारी ” जसे असेल त्याप्रमाणे, “ निबंधकांना अहवाल सादर करेल, आणि असा अहवाल प्राप्त झाल्यावर, संबंधित निबंधक, म्हणणे मांडण्याची संधी दिल्यानंतर ” हे शब्द समाविष्ट करण्यात यावेत ;

(ii) “ राजपत्रात प्रसिद्ध केलेल्या ” हे शब्द वगळण्यात यावेत.

१६. मुख्य नियमाच्या नियम ६७ च्या उपनियम (१) नंतर खालील उपनियमाचा समावेश करण्यात यावा, जसे :—

“ (१अ) प्रत्येक निवडणूक लढविणाऱ्या उमेदवाराने, निवडणुकीचे निकाल जाहीर झाल्याच्या दिनांकापासून ६० दिवसाचे कालावधीचे आत निवडणूक अधिकाऱ्याकडे निवडणूक खर्चाचा हिशोब सादर करावा.”

१७. मुख्य नियमाचे नियम ६८ नंतर खाली नमूद केल्याप्रमाणे शिर्षकाचा समावेश करावा, जसे :—

भाग - आठ अ

“ निकाल घोषित करणे, अनामत रक्कम परत अथवा जप्त करणे, निवडणुकीसंबंधीच्या कागदपत्रांची अभिरक्षा आणि विल्हेवाट ”.

१८. मुख्य नियमाचे नियम ६९ मध्ये,—

(अ) उपनियम (१) मध्ये “ राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरण किंवा जिल्हा सहकारी निवडणूक अधिकारी ” ह्या शब्दांचे ठिकाणी “ जिल्हा सहकारी निवडणूक अधिकारी किंवा तालुका / प्रभाग सहकारी निवडणूक अधिकारी ” असेल तसे हे शब्द ठेवण्यात यावेत ;

(ब) उपनियम (२) मध्ये,—

(i) “ राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरण किंवा जिल्हा सहकारी निवडणूक अधिकारी ” ह्या शब्दांचे ठिकाणी “ जिल्हा सहकारी निवडणूक अधिकारी किंवा तालुका / प्रभाग सहकारी निवडणूक अधिकारी ” जसे असेल तसे ठेवण्यात यावेत ;

(ii) “ संस्थेला आणि निबंधकाला ” ह्या शब्दानंतर, खालीलप्रमाणे समावेश करावा “ अशी यादी प्राप्त झाल्यावर, अधिनियमाचे कलम ७३ अअअ चे उप कलम (५) प्रमाणे निबंधक न चुकता समिती गठित करण्याची आवश्यक कार्यवाही करेल.”

१९. मुख्य नियमाचे नियम ७३ च्या उप नियम (१),—

(i) “ निर्दिष्ट करण्यात आलेली पाकिटे ” ह्या शब्दानंतर “ नियम ७१ आणि ” हे शब्द आणि अंकाचा समावेश करावा ;

(ii) “ एतद विरुद्ध ” हे शब्द वगळण्यात यावेत.

२०. मुख्य नियमाचे नियम ७३ नंतर खाली नमूद शिर्षकांचा समावेश करण्यात यावा जसे :—

“ भाग - आठ ब ”

“ प्रासंगिक रिक्त जागा भरावयाची रित ”

२१. मुख्य नियमाचे नियम ७५ च्या उप नियम (२),—

(अ) खंड (ब) साठी खाली नमूद खंड समाविष्ट करण्यात यावा, जसे :—

(ब) “ जिल्हा सहकारी निवडणूक अधिकारी यांनी तयार केलेल्या व राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरणाने मान्य केलेल्या तालिकेवरील किंवा नियम ३ खंड (१) प्रमाणे राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरण निवडणूक अधिकाऱ्याची नेमणूक करेल आणि निवडणूक अधिकारी तालुका सहकारी निवडणूक अधिकारी किंवा प्रभाग सहकारी निवडणूक अधिकारी यांचे मान्यतेने लवकरात लवकर निवडणूक कार्यक्रम जाहीर करेल ”;

(ब) खंड (क) साठी खालील खंडाचा समावेश करण्यात यावा, जसे :—

(क) (i) नियम १९ च्या उप नियम (४) मधील परंतुकात घालून दिलेल्या पद्धतीने, तालुका सहकारी निवडणूक अधिकारी किंवा प्रभाग सहकारी निवडणूक अधिकारी प्रारूप मतदार यादी प्राप्त झाल्याच्या तारखेपासून सात दिवसांचे आत, खाली नमूद पद्धतीने कार्यक्रम प्रसिद्ध करेल :—

अ.क्र.	तपशील	कालावधी
१	प्रारूप मतदार यादी प्रसिद्धी	कार्यक्रम जाहीर करण्याच्या वेळेस घोषित करावयाचा दिनांक
२	प्रारूप मतदार यादीवर हरकती व आक्षेप मागविणे	प्रारूप मतदार यादी प्रसिद्ध केल्यापासून ७ दिवसांचे आत
३	प्रारूप मतदार यादीवरील आक्षेप व हरकतीवर निर्णय	प्रारूप मतदार यादीवर आक्षेप आणि हरकती करण्याच्या शेवटच्या दिनांकापासून ७ दिवसांचे आत
४	अंतिम मतदार यादी जाहीर करणे	आक्षेप व हरकतीवरील निर्णयाच्या तारखेस

(ii) अंतिम मतदार यादी, तालुका किंवा प्रभाग सहकारी निवडणूक अधिकाऱ्यांनी राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरणाने नियुक्त केलेल्या निवडणूक अधिकाऱ्यास सुपुर्द करावी.

(ड) निवडणूक अधिकारी, खाली नमूद तक्त्यातील तरतुदी प्रमाणे निवडणूक कार्यक्रम तयार करून नियम १९ उप नियम (४) च्या परंतुकाच्या तरतुदीप्रमाणे प्रसिद्ध करावी :—

अ.क्र.	तपशील	कालावधी
१	निवडणूक कार्यक्रम जाहीर करण्याचा दिनांक	कार्यक्रम जाहीर करण्याच्या वेळेस दिनांक घोषित करण्यात यावा.
२	नामनिर्देशन दाखल करण्यासाठी अखेरचा दिनांक	निवडणूक कार्यक्रम प्रसिद्ध झाल्याच्या पुढच्या दिनांकापासून ५ कामांचे दिवस
३	नामनिर्देशनाची यादी प्रसिद्ध करणे	नामनिर्देशनाच्या शेवटच्या दिवशी नाम निर्देशनाची वेळ संपल्यानंतर
४	छाननीचा दिनांक	नामनिर्देशनाच्या दिनांकानंतर, पुढचा दिवस
५	वैध नामनिर्देशनाची यादी प्रसिद्ध करण्याचा दिनांक	नामनिर्देशनाची छाननी संपल्यानंतरचा पुढचा दिवस
६	ज्या दिनांकापर्यंत उमेदवारी मागे घेता येईल असा दिनांक	वैध नामनिर्देशन प्रसिद्ध केल्यानंतरच्या तारखेपासून १५ दिवस
७	निवडणूक लढवणाऱ्या उमेदवारांची अंतिम यादी प्रसिद्ध करण्याचा दिनांक आणि चिन्हांचे वाटप	उमेदवारी मागे घेण्यासाठी निश्चित केलेल्या शेवटच्या दिनांकास पुढची लगतची तारीख
८	मतदान ज्या दिनांक, वेळेस, कालावधीत घेण्यात येईल तो दिनांक, वेळ कालावधी आणि ठिकाण	उमेदवारी मागे घेण्याच्या दिनांकानंतर कमीत कमी ५ दिवस (ठिकाण आणि वेळ निवडणूक अधिकाऱ्याने निश्चित करावा)
९	मत मोजणीसाठी दिनांक, वेळ आणि ठिकाण	मतदान संपल्यानंतर
१०	निकाल जाहीर करण्याचा दिनांक	तात्काळ मतमोजणी संपल्यानंतर लगेचच

२२. मुख्य नियमाचे नियम ७६ ऐवजी खालील नियम समाविष्ट करण्यात यावा, जसे :—

“ ७६. ड वर्ग प्रकारातील संस्थांच्या समितीची निवडणूक ” ह्या भागातील तरतुदी, नियम ४ (iv) मध्ये नमूद ड वर्ग प्रकारातील संस्थांना लागू होतील :—

(१) संस्थेने तिची प्रारूप मतदार यादी तयार करावी आणि त्याची एक प्रत, तालुका किंवा प्रभाग सहकारी निवडणूक अधिकाऱ्यास समितीचा कार्यकाल संपण्यापूर्वी कमीत कमी ६० दिवस अगोदर सादर करावी.

(२) प्रारूप मतदारांची यादी प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून ७ दिवसाचे आत तालुका किंवा प्रभाग सहकारी निवडणूक अधिकाऱ्याने अंतिम मतदार यादीचा कार्यक्रम प्रसिद्ध करावा.

अ.क्र.	तपशील	कालावधी
१	प्रारूप मतदार यादी प्रसिद्ध करणे	कार्यक्रम प्रसिद्ध करण्याच्या वेळेस दिनांक घोषित करावा.
२	प्रारूप मतदार यादीवर आक्षेप हरकत मागविणे	कार्यक्रम प्रसिद्ध करण्याच्या वेळेस दिनांक घोषित करावा.
३	प्रारूप मतदार यादीवरील आक्षेप व हरकती वर निर्णय घेणे	प्रारूप मतदार यादीवरील हरकती व आक्षेप दाखल करण्याच्या शेवटच्या दिनांकापासून ७ दिवसांचे आत
४	अंतिम मतदार यादी प्रसिद्ध करणे	हरकती व आक्षेपावरील निर्णयाच्या पुढच्या दिनांक

(३) अंतिम मतदार यादी राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरणाने किंवा तालुका किंवा प्रभाग सहकारी निवडणूक अधिकाऱ्याने नियुक्त केलेल्या प्राधिकृत अधिकाऱ्यास सुपूर्द करण्यात यावी.

(४) ह्या संस्थांच्या निवडणुका, या प्रयोजनार्थ बोलाविलेल्या विशेष सर्व साधारण सभेत घेण्यात येतील, अशी सभा राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरणाने ह्या हेतूने नियुक्त केलेल्या व्यक्तीच्या अध्यक्षतेखाली होईल, अशा सभेची नोटीस निवडणूक अधिकारी किंवा यथास्थिती, असा अधिकारी अशा सभेच्या किमान १५ दिवस अगोदर देईल :

परंतु, संस्थेच्या सर्वसाधारण सभेने, तालुका किंवा प्रभाग सहकारी निवडणूक अधिकाऱ्याकडे नियम ७५ मध्ये विहित केल्याप्रमाणे निवडणूक घ्यावी याबाबत ठरावाद्वारे मागणी केल्यास तालुका किंवा प्रभाग सहकारी निवडणूक अधिकारी नियम ७५ मध्ये घालून दिलेल्या कार्यपद्धती नुसार निवडणूक घेण्याबाबतची पुढील कार्यवाही करील :

परंतु, आणखी असे की, जर या प्रयोजनार्थ बोलावण्यात आलेल्या विशेष सर्वसाधारण सभेत कोणत्याही कारणामुळे समिती सदस्य निवडण्यात कसूर झाल्यास, निवडणुकीच्या कामासाठी नियुक्त केलेली व्यक्ती राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरण किंवा जिल्हा सहकारी निवडणूक अधिकारी किंवा यथास्थिती तालुका किंवा प्रभाग सहकारी निवडणूक अधिकारी यांच्याकडे नियम ७५ अन्वये विहित केल्याप्रमाणे निवडणूक घेण्यासंदर्भात अहवाल सादर करील ;

(५) निवडणुकीच्या कामासाठी नियुक्त केलेली व्यक्ती सभेस उपस्थित राहील आणि राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरणाकडे ज्या प्रयोजनार्थ अशी सभा झाली त्या सभेपासून दोन दिवसाचे आत आपला अहवाल सादर करील ;

(६) निवडणूक निर्णय अधिकारी किंवा प्राधिकृत अधिकारी यांची तालिका राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरणाने विहित केलेल्या पद्धतीने करण्यात यावी.

२३. मुख्य नियमाच्या नियम ७६ नंतर खालीलप्रमाणे शिर्षकाचा समावेश करण्यात यावा, जसे :—

“ भाग दहा - अ ”

“ पदाधिकाऱ्यांच्या निवडणुकीची पद्धत ”

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

विजय कुमार,
शासनाचे अपर मुख्य सचिव.

CO-OPERATION, MARKETING AND TEXTILES DEPARTMENT

Mantralaya (Annexe), Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk
Mumbai 400 032, dated 6th August 2018.

NOTIFICATION

MAHARASHTRA CO-OPERATIVE SOCIETIES ACT, 1960.

No. CSA-2015 /CR72/13-C.— In exercise of the powers conferred by sub-sections (1) and (2) of section 165 of the Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 (Mah. XXIV of 1961) and of all other powers enabling it in that behalf, the Government of Maharashtra hereby after considering the objections and suggestion received, pursuant to the Government Notification, Co-operation, Marketing and Textile Department, No. CSA-2015/ CR 72/13-C, dated the 20th January 2018, published in the *Maharashtra Government Gazette*, Extraordinary, Part IV-B, makes the following rules further to amend the Maharashtra Co-operative Societies (Election to Committee) Rules, 2014, as follows :—

DRAFT RULES

1. These rules may be called the Maharashtra Co-operative Societies (Election to Committee) (First Amendment) Rules, 2018.

2. In rule 2 of the Maharashtra Co-operative Societies (Election to the Committee) Rules, 2014 (hereinafter referred to as “the principal Rules”), in clause (15), for the words “for the members belonging to the Scheduled Castes or Scheduled Tribes, Women, De-notified Tribes (*VimuktaJatis*) or Nomadic Tribes or Special Backward Classes, other Backward class” the words, figures and letters “for member belonging to the category as specified under sections 73-B and 73C” shall be substituted.

3. In rule 3 of the principal Rules, to clause (ii), the following proviso shall be added, namely :—
“ Provided that, the State Co-operative Election Authority may, by general or special order, direct any officer or employee of the State Government not below the rank of District Deputy Registrar to exercise its powers under this clause;”.

4. In rule 4 of the principal Rules,—

(a) in clause (II), under the heading “**Type “B” societies**”,—

(i) for entries (3) and (4), the following entries shall be substituted, namely :—

“ (3) All Primary Agricultural Co-operative Credit Societies and Adiwasi Agricultural Co-operative Credit Societies ;

(4) All Co-operative Credit Societies having area of operation more than a district ;”;

(ii) for entry (10), the following entry shall be substituted, namely :—

“ (10) All Co-operative Hospitals and Co-operative Educational Institutes ;”;

(b) in clause (III), under the heading “**Type “C” societies**”,—

(i) entry (1) shall be deleted;

(ii) for entry (2), the following entry shall be substituted, namely:—

“ (2) All Co-operative Credit Societies having area of operation which extends to a district;”;

(iii) for entries (6) and (7), the following entries shall be substituted, namely :—

“ (6) All Primary Co-operative Dairy having average per day milk collection more than 100 liters in the preceding financial year ;

(7) All Divisional and District Co-operative Boards ;”;

(iv) entry (8) shall be deleted ;

(v) entry (10) shall be deleted ;

(vi) entry (13) shall be deleted ;

(c) in clause (IV), under the heading “**Type “D” societies**”, after entry (3), before the existing proviso, the following entries shall be inserted, namely :—

- “ (4) All non-aided Co-operative Industrial Societies ;
- (5) All non-aided Co-operative processing societies excluding Sugar Factories ;
- (6) All types of primary weavers (Handloom and Power loom) Co-operative Societies ;
- (7) All primary dairy societies having milk collection less than 100 liters per day in the preceding financial year ;
- (8) All Primary poultry, Fishery, piggery and livestock societies ;
- (9) The self-employment Co-operative societies, non-employed youths’ Co-operative societies and societies registered under as a general society classifications :”.

5. In rule 5 of the principal Rules, in sub-rule (1), after the words “details thereof.”, the following words shall be added, namely :—

“The District Election Officer and Taluka Co-operative Election Officer shall also maintain such registers in their respective offices for their jurisdiction.”.

6. In rule 6 of the principal Rules, in sub-rule (1),—

(a) after the words “from the date of his enrolment” the words “upto the date of expiry of term of existing Committee” shall be inserted ;

(b) the following Explanation shall be added, namely :—

“*Explanation.*— For the purposes of this sub-rule, “the date of expiry of term of existing committee” means the date on which the existing managing committee completes the period of five years from the date of election.”.

7. In rule 9 of the principal Rules, in sub-rule (1),—

(a) for the words “on or before” the word “to” shall be substituted ;

(b) after the words “ from the date of their enrolment” the words “upto the date of expiry of term of existing managing committee” shall be inserted ;

(c) the following Explanation shall be added, namely :—

“*Explanation.*—For the purposes of this sub-rule, “the date of expiry of term of existing managing committee” means the date on which the existing managing Committee completes the period of five years from the date of election .”.

8. In rule 10 of the principal Rules, in sub-rule (3),—

(a) the words “ as provided under its bye-laws” shall be deleted.

(b) the words “In addition to the names of representatives” shall be deleted.

(c) the words “ with names of constituency if any” shall be deleted.

(d) for the words “ to which they belong” the words, “and the name of representative if any” shall be substituted.

9. In rule 18 of the principal Rules, in sub-rule (1),—

(a) the words “within ten days of the display of final list of voters of the society” shall be deleted ;

(b) in entry at serial No. (i), after the words “declaration of programme” the words “and the date of publication of election programme shall be between 10 days to 20 days after the date of display of final list of voters both days exclusive” shall be added ;

(c) in entry at serial No. (ii), for the figure and word “5 days” the figure and words “5 working days” shall be substituted.

10. In rule 20 of the principal Rules, in sub-rule (3),—

(a) after the first proviso, the following proviso shall be inserted, namely :—

“Provided further that, in the case of election from a constituency of societies where only upto 5 eligible members are available in the final list of voters, any person whose name is entered in the final list of voters of any other constituencies may be the proposer or seconder.”;

(b) in the existing second proviso, for the words “Provided further that” the words “Provided also that” shall be substituted.

11. In rule 21 of the principal Rules,-

(a) in sub-rule (3), in the proviso,-

(i) for the words “an affidavit” the words “a declaration” shall be substituted;

(ii) the words “and attested copies of caste certificates” shall be deleted;

(b) in sub-rule (4), after the words, figures and letter “under section 73B” the words “and the attested copies of the caste certificate” shall be added.

12. In rule 23 of the principal Rules, in sub-rule (1), in the table, after entry (4), the following entry shall be added, namely :—

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
”5.	Society having an area of operation of more than 1 village or ward but less than whole taluka.	Rs.750	Rs.250	Rs.75.”.

13. In rule 58 of the principal Rules, in sub-rule (4), after the words “a rubber stamp” the words “on the back of the ballot paper” shall be added.

14. In rule 65 of the principal Rules,—

(i) in sub-rule (1), the words “within the period of thirty days from the date of declaration of the result” shall be deleted ;

(ii) after sub-rule (4), the following proviso shall be added, namely :—

“Provided that, the provisions of this rule shall not be applicable to type “D” societies.”.

15. In rule 66 of the principal Rules, in clause (b),—

(i) after the words “District Co-operative Election Officer” the words “ or Taluka or Ward Co-operative Election Officer, as the case may be, shall submit report to the Registrar and after receipt of such report, the concerned Registrar after providing an opportunity of being heard” shall be inserted;

(ii) the words “published, in the *Official Gazette*” shall be deleted.

16. In rule 67 of the principal Rules, after sub-rule (1), the following sub-rule shall be inserted, namely :—

“(1A) Every contesting candidate shall lodge an account of election expenses within the period of 60 days from the date of declaration of the result of the election with the Returning Officer.”.

17. After rule 68 of the principal Rules, the following heading shall be inserted, namely:-

“ Part -VIII A

Publication of result, forfeiture or return of deposit, custody and disposal of election papers”.

18. In rule 69 of the principal Rules,—

(a) in sub-rule (1), for the words and letters “the SCEA or District Co-operative Election Officer” the words “District Co-operative Election Officer or Taluka or Ward Co-operative Election Officer, as the case may be” shall be substituted ;

(b) in sub-rule (2),—

(i) for the words and letters “the SCEA or District Co-operative Election Officer” the words “District Co-operative Election Officer or Taluka or Ward Co-operative Election Officer, as the case may be” shall be substituted ;

(ii) after the words “society and to the Registrar.”, the following shall be added “After receipt of such list, the Registrar shall take the necessary action to constitute the committee as contemplated under sub-section (5) of section 73AAA of the Act, in variably.”.

19. In rule 73 of the principal Rules, in sub-rule (1),—

(i) after the words “The packets referred to in” the words and figures “rule 71 and” shall be inserted ;

(ii) the words “to the contrary” shall be deleted.

20. After rule 73 of the principal Rules, the following heading shall be inserted, namely:-

“ PART - VIII B

Manner of filling up of Casual Vacancies”.

21. In rule 75 of the principal Rules, in sub-rule (2),—

(a) for clause (b), the following clause shall be substituted, namely:—

“(b) The SCEA shall appoint a Returning Officer as per clause (i) of rule 3 or from panel maintained by District Co-operative Election Officer and approved by SCEA and the Returning Officer shall declare a election programme with the approval of Taluka or Ward Co-operative Election Officer at the earliest.”;

(b) for clause (c), the following clauses shall be substituted, namely :—

“(c) (i) The Taluka or Ward Co-operative Election Officer shall publish a programme in the manner as provided in proviso of sub-rule (4) of rule 19 for finalization of voters list within seven days from the date of receipt of the provisional voters list in following manner :—

Sr. No.	Particulars	Period
1.	publication of voters list	Date to be announced at the time of declaration of programme.
2.	Inviting claims and objections on provisional voters list.	Within 7 days from the date of publication of provisional voters list.
3.	Decision on claims and objections on provisional voters list.	Within 7 days from the last date of making claims and objections on provisional voters list.
4.	Publication of Final voters list.	Date of making decision on claims and objections.

(ii) The final list of voters shall be handed over by Taluka or Ward Co-operative Election Officer to Returning Officer appointed by SCEA.

(d) The Election programme shall be prepared according to the provisions mentioned below and published by Returning Officer in the manner as provided in proviso of sub-rule (4) of rule 19:-

Sr. No.	Particulars	Period
1	Date of declaration of election programme	Date to be announced at the time of declaration of programme.
2.	Last date for making nominations.	5 working days from next day of date of publication of election programme.
3.	Publication of the list of nominations.	On the last date and after the expiry of the time for nomination.

Sr. No.	Particulars	Period
4.	Date of scrutiny.	Next day after the date for making nomination.
5.	Date of publication of list of valid nominations.	Next day after the date of completion of scrutiny of nominations.
6.	Date by which candidature may be withdrawn.	After 15 days from the date of publication of valid nominations.
7.	Date of publication of Final List of contesting candidates and allotment of symbols.	The date next succeeding the last date fixed for withdrawal of candidature.
8.	Date and time during which and the place at which the poll shall be taken.	Minimum 5 days after the date of withdrawal of candidature. (The place and time shall be fixed by the Returning Officer).
9.	Date time and place for counting Votes.	Immediately after polling is over.
10.	Date of declaration of results.	Immediately after counting of votes is over.”.

22. For rule 76 of the principal Rules, the following rule shall be substituted, namely :—

“76. *Election of the Committee to the type ‘D’ societies.*— The provisions of this Part shall apply in respect of Type - D Societies, specified in rule 4 (IV),—

(1) The society shall prepare its provisional list of voters and submit a copy thereof to the Taluka or Ward Co-operative Election Officer at least 60 days before the expiry of the term of committee.

(2) The Taluka or Ward Co-operative Election Officer shall publish a programme for finalization of voters list within seven days from the date of receipt of the provisional voters list.

Sr. No.	Particulars	Period
1	Publication of the provisional voters list.	Date to be announced at the time of declaration of programme.
2.	Inviting claims and objections on provisional voters list.	Date to be announced at the time of declaration of programme.
3.	Decision on claims and objections on provisional voters list.	Within 7days from the last date of making claims and objections on provisional voters list.
4.	Publication of final voters list.	Next date of making decision on claims and objections.

(3) The final list of voters shall be handed over to Authorized Officer appointed by SCEA or Taluka or Ward Co-operative Election Officer, as the case may be.

(4) Election of these societies shall be conducted in Special General Body meeting called for this purpose. Such meeting shall be presided over by the person appointed, by the SCEA for this purpose. The notice of the meeting shall be issued by the Presiding Officer or by such officer, as the case may be, at least fifteen days before the date fixed for such meeting :

Provided that, the General Body of the society by resolution may submit requisition to the Taluka or Ward Co-operative Election Officer, to hold the election as prescribed in rule 75. The Taluka or Ward Co-operative Election Officer shall proceed for the election as per the procedure laid down under rule 75 :

Provided further that, in case of failure of the Special General Body Meeting called for the purpose to choose member of the committee for any reason, the person appointed shall report to the SCEA or, District Co-operative Election Officer or, the Taluka or Ward Co-operative Election Officer, as the case may be, to conduct the election as prescribed in rule 75.

(5) The person appointed for election purpose shall attend the meeting and report the SCEA within two days of the meeting held for the purpose.

(6) The empanelment of Returning Officer or Authorised Officer shall be made in the manner prescribed by the SCEA.”.

23. After rule 76 of the principal Rules, the following heading shall be inserted, namely :—

“PART-XA

The manner of election of office bearers”.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

BIJAY KUMAR,

Additional Chief Secretary to Government.